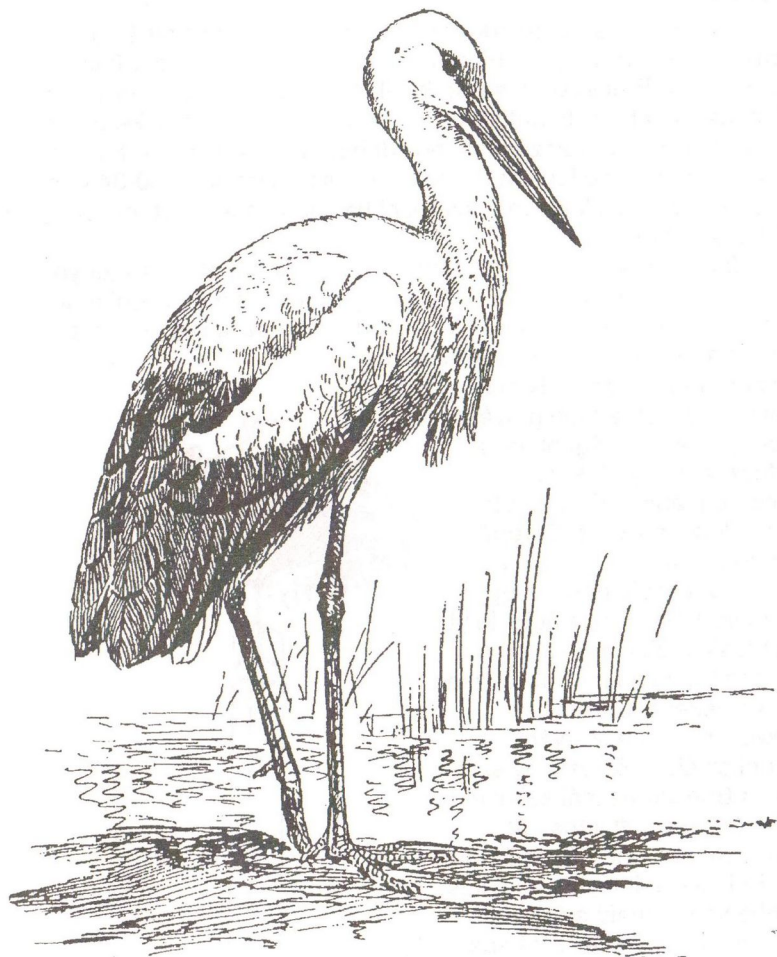

Az európai gólyák vonulási utvonala

A GÓLYA

Készítette a Román Madártani Egyesület (SOR)
marosvásárhelyi fiókszervezete

MADÁR

4300 Tg - Mures
O.P. 5 ; C.P. 32
Tel : 065/ 132 341

Mindenki által ismert és kedvelt madár a gólya, népi nevein eszterág, cakó, gagó.

A gólyák évezredekkel ezelőtt fákra építették fészkeiket, azóta viszont fokozatosan behúzódtak a lakott vidékekre, kéményekre, csűrők, kazlak tetejére rakták fészkeiket. A hagyományos építkezés visszaszorulásával csökkent a fészkekrakó helyek száma, így ma a legtöbb fészket villanyoszlopon láthatjuk.

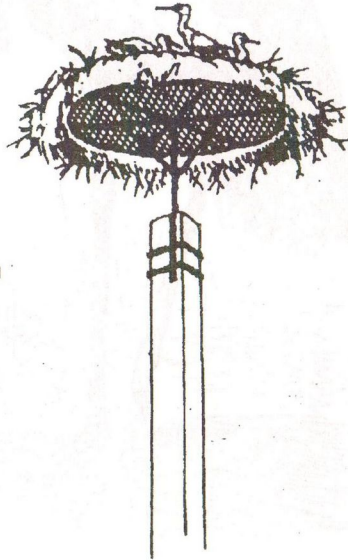
A gólya vonuló madárfaj, minden évben kétszer - tavasszal és ősszel - teszi meg a mintegy 10 000 km-es utat fészkelőhelye és dél-afrikai téli szállása között. E hosszú út során kiválóan fejlett tájékozódási képessége segíti madarunkat, csalhatatlan biztonsággal tér vissza fészkére minden tavasszal, a gólyahír virágzásával egyidőben. Rendbeszedik, tatarozzák fészkeiket, majd a tojó lerakja 3-5 fehér tojását, melyeken 30-34 napig kotol. Ez idő alatt csak élelmet szerezni hagyja el a fészket, mikoris párja foglalja el a helyét.

A fiókák felnevelése sokáig tart, több mint egy hónapot vesz igénybe, július elején lesznek röpképesek és hagyják el a fészket. Ilyenkor több gólyacsalád gyűl össze, a fiatalok gyakorló, felkészítő repüléseket végeznek a dél fele tartó vándorút előtt.

Augusztus végén kezdődik el a vonulás, az ekkor látható gólyák nem csupán az országunk területén fészkelő egyedek, erre vonulnak ugyanis a Romániától északra illetve a Közép Európában költő gólyák.

Két fő útvonaluk ismert: az egyik ÉNy-DK irányban vágja át Erdélyt míg a másik Moldován, Munténia keleti részén, valamint Dobrudzsán keresztül vezet É-D irányban.

A Fekete tengert a Márvány tengertől elválasztó keskeny szorosnál, a Boszporusznál sokezer gólya gyűl össze, itt jutnak át Törökországba, innen útjuk Szíria, Libán és Izrael érintésével a Nilus völgyébe vezet, majd az afrikai kontinenst átszelve Dél Afrikába jutnak.

Idejüket ezután a szavannákon, mocsarakban töltik a márciusban kezdődő visszaútig.

Falvaink e jellegzetes madarának száma sajnos az utóbbi évtizedekben egyre csökken, amocsaras, vizes területek lecsapolása megnehezítik számukra a táplálékkeresést, beszűkülnek élettereik, így ma leginkább folyóvizek mentén, vizes területek környékén akadunk rájuk.

Itt találják meg ugyanis bő számban jellegzetes táplálékállataikat - békákat, kígyókat, gyíkokat, rovarokat, kisemlősöket.

Sok gólya pusztul el áramütés következtében, a szervezetükben felhalmozódó növényvédő szerek természetlenséget okoznak, a fejletlenebb országokban vadászok áldozatául esnek.

Veszélyt jelentenek ugyanakkor a villanyoszlopok tetejére épített fészkek is - ez a fészkelési mód úgy az ember mint a madár szempontjából előnytelen. Az áthidaló, segítő megoldás a fészkek állványokra való emelése, így nagymértékben kiküszöbölhető a madarak által okozott esetleges károk, valamint számukra is védelmet nyújt ez a módszer. Ebben az irányban indult el a MILVUS madarászcsoport a gólyák védelmé érdekében - a RENEL villamossági vállalat közreműködésével ilyen állványokat szerelnek fel - egyelőre kísérleti jelleggel - az oszlopok tetejére, ettől remélve a gólyaállomány állandó szinten tartását vagy akár növelését.

Felkérünk minden madárbarátot, támogassa a gólyaállomány megvédésére, felmérésére irányuló erőfeszítéseket, e madarak számának megcsappanásával sokat veszítenének falvaink és akár városaink is. Ha bármilyen adatuk, megfigyelésük, kérdésük van a fentiekkel kapcsolatban, írjanak címünkre!

Köszönjük közreműködését!